

GRČIJA

Dežela in njeno ime:

- severna, srednja in južna
- severna – Tesalija (konjereja, vinska trta, oljka; Olimp) in Epir
- srednja – Atika z Atenami in Beocija s Tebami; Delfi
- južna – Peloponez; Sparta
- naseljeni tudi otoki – v Egejskem in Jonskem morju
- malo naravnih bogastev – izjema srebro in železo, uvažali kositer in številne druge kovine
- obmorska dežela – razčlenjena obala (pristanišča)
- po morskih poteh so prihajali vplivi višje razvitih kultur vzhoda, po kopnih poteh (Bospor in Dardanele)
- Grki so sami sebe imenovali Helene – deželo pa Helado (po mali pokrajini Hellas)
- Rimljani so Grke imenovali Graeci po Graeciji - prva visoka kultura v Evropi

Kreta - Minojci:

- najpomembnejšo egejsko središče
- središče družabnega, gospodarskega in kulturnega življenja so bile palače, okoli njih so sčasoma zrasla mesta
- skozi stoletja so jih prizadejali potresi, vendar so jih obnavljali in povečevali
- močne družine s sedežem v mestnih palačah so na otoku tudi vladale
- ženske so bile enakopravne močkim
- kretski vladar Minos iz mesta Knosos (Minotaver)
- trgovina – glavna gospodarska panoga; največ so trgovali s kovinami – bakrom, bronom in kositrom (Španija, Anglija), poljedelstvo, obrt
- sproščena družbena ureditev vplivala na kulturo – ni zaslediti trdote in mrkosti vladarjev
- najraje upodabljali prizore iz živalskega in rastlinskega sveta, ženske like
- na moker omet so nanašali barvo
- keramika, pečatniki, posode, nakit
- linearna a-pisava (še do danes ni razvozlana)
- v 15.stoletju so vdrli Ahajci, Minojska civilizacija samo še v Knososu
- nato je otok prizadel izbruh vulkana, pepel, minojska kultura si ni več opomogla

Mikene – Ahajci:

- Grčija se je začela razvijati razmeroma pozno, z zamudo je spoznavala naprednejše tehnike v kmetijstvu in obdelavi kovin
- v Grčijo so vdiral nova plemena in se počasi staplaja s prebivalstvom
- razvila sta se pragrški jezik in narod Ahajcev
- mikenska kultura se je razvijala v senci kretske in egipčanske
- na Peloponezu so nastale neodvisne države, ki so jim vladali kralji
- mogočna obzidja – Kiklopi, glavni vhod v Mikene Levja vrata, podzemne grobnice-zakladnice
- Ahajci so osvojili Kreto in prevzeli njeno trgovino, ustanavljali so tudi kolonije
- okoli leta 1150 pr.Kr. so vdrli Dorci in uničili mikensko kulturo - grški temni vek

Troja (Ilion):

- strateška lega – nadzorovali so trgovsko pot med Azijo in Evropo
- združena ahajska kraljestva pod vodstvom kralja Agamemnona so napadla in zavzela mesto, ki si ni več opomoglo
- Schliemann (devet kulturnih slojev, v 4. – Priamov zaklad)